

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Інна САВИЦЬКА
_____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри міжнародних
відносин і суспільних наук
Протокол № 9 від 17 квітня 2024 р.
Завідувач кафедри
Вікторія ХВІСТ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»
Наталія КРАВЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Аграрна політика розвинутих країн світу

гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: Стрілець В. В., професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, доктор історичних наук, професор; Кропивко О.М., доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент

Опис навчальної дисципліни Аграрна політика розвинутих країн світу

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	29 Міжнародні організації	
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (шифр і назва)	
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Освітній ступінь	магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2024/25 н. р.	2024/25 н. р.
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	15 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	2 год. 6 год.	

1. Мета, завдання, компетентності навчальної дисципліни та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: підготовка фахівців як на національному, так і на регіональному рівнях у питаннях міжнародних аспектів аграрної політики з відповідною теоретичною базою та управлінськими можливостями.

Завдання: сформувати у студентів системне мислення щодо особливостей аграрної політики розвинутих країн світу та навчитися аналізувати сучасний стан і оцінювати перспективи її подальшого розвитку; розробляти методи і шляхи використання досвіду розвинутих країн світу у вирішенні питань міжнародного співробітництва України в аграрній сфері.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні закономірності формування світового аграрного ринку,
- особливості торгівлі сільськогосподарськими товарами,
- нормативно-правову базу реалізації аграрної політики розвинутих країн світу,
- особливості розвитку аграрних економік розвинених країн світу,
- екологічні пріоритети розвинутих країн в контексті їх аграрної політики;
- кращі практики провідних держав – виробників сільськогосподарської продукції у сфері здійснення аграрної політики.

вміти:

- аналізувати сучасний стан та робити висновки з тенденцій розвитку аграрної політики розвинутих країн світу,
- оцінювати заходи в аграрно-соціальной та аграрно-екологічній політиці держав,
- оцінювати міжнародну конкурентоспроможність вітчизняного сільськогосподарського виробництва,
- визначати основні показники продовольчої безпеки держав та фактори, що на неї впливають,
- вирішувати конкретні проблеми міжнародного співробітництва в аграрній сфері,
- оцінювати економічні, соціальні та політичні переваги і недоліки аграрної політики різних країн світу та України,
- формулювати та представляти власні погляди у зазначеній проблематиці.

Набуття компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. **З**

-загальні компетентності:

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. . Здатність працювати в міжнародному контексті.

- Спеціальні (фахові) компетентності:

СК9Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК 11. Здатність брати участь у становленні та налагодженні державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, у контексті забезпечення національних інтересів України.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН 6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку;

ПРН15. Знати і розуміти особливості та специфіку міжнародних відносин в аграрній галузі, основні напрями розвитку співробітництва в цій сфері;

ПРН16. Сприяти розвитку державного та приватного міжнародного співробітництва в аграрній галузі, що відповідає національним інтересам України.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

– повного терміну денної (заочної форми) здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1 Загальна характеристика аграрної політики розвинутих країн світу. Спільна аграрна політика ЄС												
Topic 1. General characteristics of the agrarian policy of the developed countries of the world	16	2	2			12						
Тема 2. Становлення та розвиток Спільної аграрної політики Європейського	16	2	2			12						

Союзу												
Тема 3. Сучасний стан та перспективи Спільної аграрної політики Європейського Союзу	24	3	3			18						
Разом за змістовим модулем 1	56	7	7			42						
Змістовий модуль 2. Аграрна політика провідних розвинутих країн												
Тема 4. Аграрна політика США та Канади	16	2	2			12						
Тема 5. Аграрна політика Австралії, Нової Зеландії	16	2	2			12						
Тема 6. Аграрна політика Японії та Південної Кореї	16	2	2			12						
Тема 7. Аграрна політика Великобританії, Швейцарії та Ізраїлю	16	2	2			12						
Разом за змістовим модулем 2	64	8	8			48						
Усього годин	120	15	15			90						

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Topic 1. General characteristics of the agrarian policy of the developed countries of the world	2
2.	Тема 2. Становлення та розвиток Спільної аграрної	2

	політики Європейського Союзу	
3.	Тема 3. Сучасний стан та перспективи Спільної аграрної політики Європейського Союзу	3
4.	Тема 4. Аграрна політика країн Північної Америки	2
5.	Тема 5. Аграрна політика Австралії, Нової Зеландії	2
6.	Тема 6. Аграрна політика Японії та Південної Кореї	2
7.	Тема 7. Аграрна політика Великої Британії, Швейцарії та Ізраїлю	2
	Разом	15

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні екологічні угоди та їх вплив на аграрну політику розвинутих країн світу	13
2	Органи урядової влади окремих держав – членів ЄС, що здійснюють аграрну політику	13
3	Перспективи адаптації Спільної аграрної політики ЄС до нових умов	13
4	Особливості регулювання аграрної сфери США та Канади на сучасному етапі	13
5	Загальна характеристика аграрного сектору Австралії та Нової Зеландії	13
6	Особливості державного регулювання аграрної сфери Японії та Південної Кореї на сучасному етапі	13
7	Тема 7. Особливості розвитку аграрного сектору Великої Британії після Брексіту	12

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.
Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти із навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4942>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10.Рекомендовані джерела інформації Друковані видання

Основна

Аграрна політика в Україні на зламах політичних епох [Текст] : історико-соціально-економічні нариси / В.В.Юрчишин; Інститут економіки та прогнозування.- К. : Наукова думка, 2009. -

Діброва А.Д. Розвиток аграрної політики України в умовах Євроінтеграції:[монографія]. За редакцією: А.Д.Діброви, В.Є.Андрієвського. Київ, 2014. - 568 с.

Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник – 4-те вид., стер. – К.: Знання – Прес, 2003. – 406 с.

Манойленко С. В. Світове сільське господарство та зовнішньоекономічна діяльність. – Кіровоград: КНТУ, 2016. – 97 с.

Марушевський Г.Б. Інтеграція екологічної політики в аграрну політику в ес та Україні / Г.Б. Марушевський // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 3. – С. 79-83. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_3_19.

Аграрна політика Європейського Союзу: виклики та перспективи : монографія // за ред. проф. Т. О. Зінчук. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 494 с.

Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник – 2-ге вид. – К.: Либідь, 2001. – 416 с.

Семенов В.Ф., Сіваченко І. Ю., Федоряка В.П. Загальний курс агробізнесу: Навч. Посібник /За ред.. В.Ф. Семенова, І Ю. Сіваченка І.Ю. – К.: т-во «Знання», КОО, 2000. – 301 с.

Солоніненко К.С. Міжнародна економіка: Навч. Посібник. – К.: Кондор, 2008. – 382 с.

Старостіна А.О. Економіка зарубіжних країн: Навч. Посібник/ А.О. Старостіна, А.О. Длігач, Н.В. Богомаз. – К., 2009, 454 с.

Хорунжий М.Й. Аграрна політика: Навчальний посібник. - К.:КНЕУ, 2010.- 321с.

Галушко В.П. Світове сільське господарство та продовольчі ресурси [Текст] : навч. посіб.. - К. : КОМПРИНТ, 2011. - 241 с.

Осташко Т.О., Волощенко-Холда Л.Ю. Надзвичайні заходи СОТ для захисту ринків агропродовольчих товарів : монографія – К.: Ін-т екон. та прогнозів 2011. – 224 с.

Augère-Granier M.-L. Supporting young farmers in the EU. URL: <https://epthinktank.eu/2015/06/19/supporting-young-farmers-in-the-eu/> (Last accessed: 17.04.2019)

Допоміжна

1. Сарнацький О. П. (2018).Тенденції аграрної політики розвинених країн світу / О. П. Сарнацький, Н. І. Хромагіна // Електронний науковий журнал [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2018/5_10_uk/5_10_2018.pdf#page=52.

2. Аграрна політика ЄС. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kimo.univ.kiev.ua/MEO/09.htm>
3. Аналітична записка. Політика згуртованості і спільна аграрна політика ЄС: еволюція і огляд законодавства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2023/10/igs-analitychna-zapyska-pz-i-sap-yes.pdf>
4. Вдовенко, Л. (2022). Інструменти державної фінансової підтримки аграрного сектора в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство, (44). Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/366437355_INSTRUMENTI_DERZAVNOI_FINANSOVOI_PIDTRIMKI_AGRARNOGO_SEKTORA_V_UMOVAN_VOENNOGO_STANU
5. Відновлювальна енергетика Європейського союзу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.dw.com/uk/u-es-vidnovluvani-dzerela-energii-vperse-viperedili-gaz/a-64565674>
6. Газін В.П. Новітня історія країн Європи і Америки. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://pidru4niki.com/158407207400/istoriya/novitnya_istoriya_krayin_yevro_pi_ta_ameriki
7. Готра В., Ковач А. (2021) Зарубіжний досвід розвитку сільських територій. Геополітика України: історія та сучасність : зб. наук. праць. 2021. Вип. 2 (27). С. 154–160. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.semanticscholar.org/paper>
8. Досвід ЄС у галузі відновлювальних джерел енергії. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/konkyrs_stud/ES_19_20/robotu/6.pdf
9. Офіційний сайт Європейського Союзу «Commonagriculturalpolicy» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy_en
10. Пилипенко В.В.(2016). Концептуальні засади формування державної аграрної політики в контексті реформування аграрного сектору економіки. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/11-2016/41.pdf>
11. Світові моделі підтримки сільськогосподарства. / Укрінформ, 06,05.2012. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrinform.ua/rubric-abroad/2012230-svitovi-modeli-pidtrimki-silskogo-gospodarstva.html4>.
12. Якубович В. Канада. Особливий статус аграрного сектору економіки та програми страхування. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://forinsurer.com/public/03/07/01/561>
13. About the U.S. Department of Agriculture. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.usda.gov/our-agency/about-usda>
14. Ag and Food Sectors and the Economy. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.ers.usda.gov/data-products/ag-and-food-statistics-charting-the-essentials/ag-and-food-sectors-and-the-economy/?topicId=b7a1aba0-7059-4feb-a84c-b2fd1f0db6a3>

15. Agricultural Law in the United States: by Nicole Cook. [Электронный ресурс]. Режим доступа : [https://content.next.westlaw.com/practical-law/document/Id085b5fddd411e498db8b09b4f043e0/Agricultural-Law-in-the-United-States-Overview?viewType=FullText&transitionType=Default&contextData=\(sc.Default](https://content.next.westlaw.com/practical-law/document/Id085b5fddd411e498db8b09b4f043e0/Agricultural-Law-in-the-United-States-Overview?viewType=FullText&transitionType=Default&contextData=(sc.Default)
16. Agricultural Sector. . [Электронный ресурс]. Режим доступа : <https://www.trade.gov/knowledge-product/canada-agricultural-sector>
17. Agriculture & The Paris Climate Agreement By: Jessie Gittemeier; Brigit Rollins. [Электронный ресурс]. Режим доступа : <https://nationalaglawcenter.org/agriculture-the-paris-climate-agreement/>
18. Agriculture and Agri-Food Canada. [Электронный ресурс]. Режим доступа : <https://agriculture.canada.ca/en>
19. Agriculture and Food . [Электронный ресурс]. Режим доступа : <https://www.worldbank.org/en/topic/agriculture/overview>
20. Baldwin, Katherine, Brian Williams, Francis Tsiboe, Anne Effland, Dylan Turner, Bryan Pratt, Jordan Jones, Saied Toossi, and Leslie Hodges. February 2023. U.S. Agricultural Policy Review [Электронный ресурс]. – 2021. – EIB-254, U.S. Department of Agriculture, Economic Research Service. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.ers.usda.gov/webdocs/publications/105902/eib-254.pdf?v=9119.6>
21. Baldwin, R., & Wyplosz, C. (2015). The Economics of European Integration (4th ed.). McGraw-Hill Education. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.semanticscholar.org/paper/The-Economics-of-European-Integration-Baldwin-Wyplosz/58d2da7f7856003d8cec5add53250451fa864ea8>
22. Bisoffi, S., Ahrné, L., Aschemann-Witzel, J., Báldi, A., Cuhls, K., DeClerck, F., & Brunori, G. (2021). COVID-19 and sustainable food systems: what should we learn before the next emergency? <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fsufs.2021.650987/full> [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fsufs.2021.650987/full>
23. Cattaneo, A., Adukia, A., Brown, D. L., Christiaensen, L., Evans, D. K., Haakenstad, A., ... & Weiss, D. J. (2022). Economic and social development along the urban–rural continuum: New opportunities to inform policy. *World Development*, 157, 105941. [Электронный ресурс]. Режим доступа : <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0305750X22001310>
24. EU Common Agricultural Policy. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.europarc.org/european-policy/sustainable-agriculture>
25. European Commission - Agriculture and Rural Development: [Электронный ресурс]. Режим доступа: https://agriculture.ec.europa.eu/index_en
26. Eves C. (2008). A comparison of farmland returns in Australia, Canada, New Zealand and United States . [Электронный ресурс]. Режим доступа: https://www.academia.edu/30819439/A_comparison_of_farmland_returns_in_Australia_Canada_New_Zealand_and_United_States
27. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) - Europe and Central Asia [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.fao.org/europe/en/>

28. Glaros, A., Alexander, C., Koberinski, J., Scott, S., Quilley, S., & Si, Z. (2021). A systems approach to navigating food security during COVID-19: Gaps, opportunities, and policy supports. [Электронный ресурс]. Режимдоступу: https://www.researchgate.net/publication/350744742_A_systems_approach_to_navigating_food_security_during_COVID-19_Gaps_opportunities_and_policy_supports
29. Grewal, B., Grunfeld, H., & Sheehan, P. (2012). The contribution of agricultural growth to poverty reduction. Canberra, Australia: Australian Centre for International Agricultural Research (ACIAR). [Электронный ресурс]. Режимдоступу: <https://www.cpc.unc.edu/projects/china/publications/1177>
30. International agreements concerning food and agriculture [Электронный ресурс]. Режимдоступу: <https://www.fao.org/3/t4900e/t4900e02.htm>
31. Jackson T. (2018). Australian Agriculture / T. Jackson, S. Hatfield-Dodds, K. Zammit. [Электронный ресурс] Режимдоступу: <https://es.scribd.com/document/554783447/Australian-Agriculture>
32. Key Regulations for important Agriculture Programs. [Электронный ресурс]. [Электронный ресурс]. Режимдоступу: <https://agriculture.canada.ca/en/department/transparency/acts-regulations/key-regulations-important-programs>
33. Lang, T., & Barling, D. (2012). Food security and food sustainability: Reformulating the debate. The Geographical Journal, 178(4), 313-326. [Электронный ресурс]. Режимдоступу: <https://www.semanticscholar.org/paper/Food-security-and-food-sustainability%3A-the-debate-Lang-Barling/509c503edbb422bb0b0f0f589650e6cdf7a95189>
34. Laws and Regulations that Apply to Your Agricultural Operation by Statute. [Электронный ресурс]. Режимдоступу: <https://www.epa.gov/agriculture/laws-and-regulations-apply-your-agricultural-operation-statute>
35. OECD (2020), Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2020, OECD Publishing, Paris. [Электронный ресурс]. Режимдоступу: https://doi.org/10.1787/agr_pol-2020-en.
36. OECD-FAO Agricultural Outlook 2023-2032. [Электронный ресурс]. Режимдоступу: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/08801ab7-en/index.html?itemId=/content/publication/08801ab7-en>
37. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) - Agriculture and Food. [Электронный ресурс]. Режимдоступу: <https://www.oecd.org/agriculture/>
38. Overview of Canada's agriculture and agri-food sector. [Электронный ресурс]. Режимдоступу: <https://agriculture.canada.ca/en/sector/overview>
39. Overview of CAP Reform 2014-2020 [Электронный ресурс]. Режимдоступу: http://ec.europa.eu/agriculture/policy-perspectives/policy-briefs/05_en.pdf
40. Research for AGRI Committee - A comparative analysis of global agricultural policies: lessons for the future CAP (2018). [Электронный ресурс]. Режимдоступу: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/629183/IPOL_STU\(2018\)629183_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/629183/IPOL_STU(2018)629183_EN.pdf)

41. Smith, Vincent H.; Glauber, Joseph W.; Goodwin, Barry K.; Sumner, Daniel A. (2017). Agricultural policy indisarray: Reforming the farmbill—Anoverview.[Електронний ресурс].Режим доступу:<https://www.ifpri.org/publication/agricultural-policy-disarray-reforming-farm-bill-overview/>
42. StateofCanada'sagriculturalsector.[Електронний ресурс]. Режим доступу :<https://www.topcropmanager.com/state-of-canadas-agricultural-sector/>
43. Swinnen, J. F., & Van Herck, K. (2010). The political economy of agricultural and food policies: Recent contributions, new insights, and areas for further research. Journal of Agricultural Economics, 71(1), 1-24.[Електронний ресурс]. Режимдоступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1093/aep/pps012>
44. Tosun J. (2023). Europeans' attitudes toward the goals of agricultural policy: a case of rural–urban divide?. / J. Tosun, S. Schaub // Political Studies Review. [Електронний ресурс]. Режимдоступу: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/14789299221149505>.
45. Transforming food and agriculture Creating food security while fighting climate change By United Nations Development Programme.[Електронний ресурс]. Режим доступу :<https://stories.undp.org/transforming-food-and-agriculture>
46. Tsymbaliuk, I., & Rykovska, L. (2017). Теоретичний аналіз сутності та складників дефініції «аграрна сфера». Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University, 4(12), 13-19. [Електронний ресурс]. Режим доступу :https://www.researchgate.net/publication/324974719_Teoreticnij_analiz_sutnosti_ta_skladovih_definicij_agrarna_sfera Theoretical Analysis of the Essence and Constituent Definitions of Agrarian Sphere
47. Vdovenko, N., Baidala, V., Burlaka, N., & Diuk, A. (2018). Management mechanism of agrarian economic system: composition, functions and factors of development in Ukraine. Problems and Perspectives in Management, 16(2), 179-189.[Електронний ресурс]. Режим доступу :<https://www.semanticscholar.org/paper/Management-mechanism-of-agrarian-economic-system:-Vdovenko-Baidala/d624a79da18959e13902f639a80a5ad2fcb8f2b1>

13. Інформаційні ресурси

- 1) Офіційний сайт Організації економічного і соціального розвитку (ОЕСР) – <https://www.oecd.org>
- 2) Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України – <http://ief.org.ua/>
- 3) Офіційний сайт ООН – <https://www.un.org/en/>
- 4) Офіційний сайт Світової організації торгівлі (СОТ) (WTO) - <https://www.wto.org/>
- 5) Офіційний сайт Організації з продовольства і сільського господарства ООН (ФАО) - <https://www.fao.org/home/en>
- 6) Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>
- 7) Офіційний сайт Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» – <http://ief.org.ua/>

8) Офіційний сайт Міністерства аграрної політики і продовольства України - <https://minagro.gov.ua/ua>